

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Suojelusihteeri Hanna-Maija Kehvola
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Espoon kaupungin kirjaamo
PL1, 02070 ESPOON KAUPUNKI
kirjaamo@espo.fi

Asia: Muistutus Finnoon osayleiskaavaehdotuksesta

Muistutuksen antaa: Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry (rek.nro 116.353, 2600 jäsentä vuoden 2015 alussa). Tringa ry:n tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä- Uudellamaalla).

Yhteenveto

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry on tutustunut Finnoon osayleiskaavaehdotuksen aineistoon ja tuo muistutuksessaan esille seikkoja, jotka tulee vielä huomioida kaavan kehittämisessä. Yhdistys on seurannut alueen suunnittelua vuosikymmeniä, sillä Suomenoja kuuluu seudun tärkeimpiin lintupaikkoihin. Mikään taho ei ole asettanut alueen linnustoarvoja kyseenalaiseksi näiden vuosien aikana. Valitettavasti Finnoon osayleiskaavaehdotus on tästä huolimatta edelleen kansainvälisesti tunnustettujen linnustoarvojen turvaamisen kannalta riittämätön.

1. Vaadimme, että Suomenojan lintualue suojellaan luonnonsuojelulain mukaisena suojelualueena, kuten on esitetty myös kaavaehdotusluonnoksen luontovaikutusten arvioinnissa (Mannila ym. 2014). Kokonaisuuteen tulee liittää kaavaehdotuksen mukaisen S-varauksen lisäksi lintualtaan länsipuolella sijaitseva virkistysalue (V/s), mitä on suositeltu myös lintualueen rajausta koskevassa selvityksessä (Lammi & Nironen 2011, s.15), sekä Finnobäckenin suun edusta (Luo-alue).
2. Suomenojan lintukosteikon ja rakentamisalueiden välille on varattava riittävä suojavyöhyke. Osayleiskaavassa suojavyöhyke jää edelleen liian kapeaksi suhteessa rakentamisen tehokkuuteen lintualueen länsi- ja luoteispuolella. Rakentamisaluetta tulee pienentää, jotta tärkeän lintualueen ympärille jää riittävä suoja-alue. Myös kaavan mitoitusta on tarkistettava, jos linnuston turvaaminen sitä vaatii.
3. Massiiviset merentäytöt vaarantavat lintupoikueiden kulkemisen mereltä Finnoonlahdelle ja sitä kautta koko Suomenojan linnustoarvot. Tekosaari ja osa meren päälle osoitetusta rakennusalueesta tulee poistaa. Vain mainittu ratkaisu säilyttää myös naurulokkiyhdyksunnan pesimäluodon ja saarten linnustoarvot. Myös Korkein hallinto-oikeus on Finnoonsataman asemakaavaa koskevassa ratkaisussa korostanut linnustoarvojen vaalimista (KHO:2009:77).
4. Alueen kaavoitusta on viety eteenpäin vastoin maankäyttö- ja rakennuslain kaavahierarkiaa. Osayleiskaava on voimassa olevan maakuntakaavan vastainen, sillä maakuntakaavassa ei ole varauduttu tekosaariin, rantaviivan täyttöihin, uusiin kerrostaloalueisiin tai keskusta-alueisiin. Lisäksi alueelle on jo useiden vuosien ajan suunniteltu asemakaavoja ilman voimassaolevaa osayleiskaavaa.
5. Tringa muistuttaa, että Suomenojan lintukosteikko täyttää lintudirektiivin SPA-kriteerit. EU-tuomioistuimen ennakkopäätösten mukaisesti aluetta tulee kohdella yhtä huolellisesti kuin Natura-verkoston kuuluvia lintualueita.

Yksityiskohtaiset huomautukset

Alueen merkitys

Suomenojan lintukosteikko kuuluu kansainvälisesti- (IBA), kansallisesti- (FINIBA) ja maakunnallisesti (MAALI) tärkeisiin lintualueisiin. Suomenojan allas on erittäin tärkeä vesilintujen poikastuottoalue. Altaan oman tiheän vesilintukannan lisäksi altaalle kerääntyy alkukesällä runsaasti vesilintupoikueita muilta merialueilta. Alueella on myös merkitystä monien lajien muutonaikaisena levähdys- ja ruokailupaikkana.

Suomenojan kaltaisilla kosteikkoalueilla on suuri rooli Suomen linnuston monimuotoisuuden turvaamisen kannalta, sillä kosteikkolinnuston tila Suomessa on heikentynyt viimeisten 20 vuoden aikana. Vuoden 2010 lopulla ilmestyneessä Suomen lajien uhanalaisuusarviossa todettiin uhanalaisten kosteikkolajien määrän kasvaneen huomattavasti (Rassi ym. 2010). Tringa muistuttaa, että Suomi on sitoutunut pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen (The United Nations Convention on Biological Diversity CBD) osapuolena, ja tavoitteen saavuttamiseksi luonnon monimuotoisuuden vaaliminen on otettava entistä paremmin huomioon myös maankäytön suunnittelussa.

Finnon osayleiskaavaehdotus mahdollistaa mittavan rakentamisen, mikä väistämättä vaikuttaa Suomenojan ja sitä ympäröivien alueiden linnustoarvoihin. Huonosti suunniteltuna erilaiset maankäytön muutokset voivat jo yksinään heikentää Suomenojan lintukosteikon linnustoarvoja, ja usean toiminnon vaikutukset kumuloituvat alueella. Lintualue on lisäksi huomattavan pieni (vrt. esim. Laajalahti tai Vanhankaupunginlahti) ja siksi alueellisesti pienilläkin muutoksilla voi olla merkittäviä seurauksia alueen linnustossa.

Kaavoitusprosessi

Tringa kummeksuu tapaa, jolla Finnnon kaavoitusta on viety eteenpäin. Pääosa Finnnon osayleiskaavan alueesta on vuodesta 2010 voimaan astuneessa Espoon eteläosien yleiskaavassa osoitettu selvitysalueeksi, mikä tarkoittaa, että alueen maankäyttö tulee ratkaista yleiskaavalla tai osayleiskaavalla. Tästä huolimatta alueelle on suunniteltu asemakaavoja jo useita vuosia ilman voimassa olevaa osayleiskaavaa. Nyt valmisteltava osayleiskaavaehdotus ei myöskään perustu voimassa olevaan maakuntakaavaan, vaan poikkeaa siitä huomattavasti rantaviivan, tekosaaren ja keskustatoimintojen osalta. Osayleiskaava on näin ollen maakuntakaavan vastainen.

Suunnittelualueelle olisi ensin pitänyt laatia maankäyttö- ja rakennuslain kaavahierarkian mukaisesti maakuntakaavaa noudattava osayleiskaava, jonka vaikutukset olisi arvioitu, ja vasta sen jälkeen ryhtyä laatimaan siihen perustuvia alemman asteisia maankäytön suunnitelmia, kuten asemakaavoja.

Vaikutustenarviointi

Suomenojan lintualue täyttää lintudirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY) 4 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan SPA-kriteerit. EU-tuomioistuimen ennakkopäätösten mukaisesti aluetta tulee tällöin kohdella yhtä huolellisesti kuin Natura-verkoston kuuluvia lintualueita, vaikka Suomi ole ilmoittanut aluetta osaksi Natura-verkostoa. Käytännössä tämä tarkoittaa luontodirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 92/43/EEC) 6 artiklan 3 ja 4 kohtien sekä luonnonsuojelulain 65–66 §§:n tarkoittamaa menettelyä, jossa huolellisen arvioinnin tuloksena valitaan vaihtoehto, joka ei vaikuta Natura-alueen koskemattomuuteen.

Osayleiskaavaehdotuksen luonnoksen pohjalta laaditussa luontovaikutusten arvioinnissa käsitellään huomionarvoisiin lintulajeihin kohdistuvia vaikutuksia (Mannila ym. 2014). Kaava-asiakirjoihin ei ole liitetty ko. arviointia, vaikka osayleiskaavaehdotus ei juurikaan eroa kyseisen arviointityön lähtökohdana olleesta osayleiskaavaehdotuksen luonnoksesta. Arviointityön mukaan kaavan vaikutukset linnustoon ovat merkittäviä,

sillä Suomenojan alueella pesivästä seitsemästä uhanalaisesta lintulajista viiden kanta heikkenisi kaavan toteutuessa (Mannila ym. 2014). Suomenojalla pesivien huomionarvoisten lintulajien parimäärät vuonna 2013 on esitetty liitteessä 2.

Kaavaan sisältyvän vaikutusten arvioinnin olisi pitänyt olla laajempi kattaen selvemmin tekosaaren ja muiden meren täyttöjen, rantaviivan muutosten sekä satamatoimintojen vaikutukset linnustoon ja muuhun luontoon. Lisäksi kaavan vaikutukset lintualueeseen olisi pitänyt selvittää yhdessä muiden suunnitelmien (ml. jo toteutuneet hankkeet) luonnonsuojelulain 65§:n tarkoittamalla tavalla. Jo toteutuneita hankkeita, joilla on ollut vaikutuksia lintualueelle, on ollut mm. voimansiirtolinjojen vetäminen kosteikon poikki. Voimalinjojen rakentaminen on aiheutunut häirintää alueen linnuille ja kosteikon poikki kulkevat linjat lisäävät lintujen törmäysriskiä.

Suomenojan suojeluratkaisut

Kaavaehdotuksessa lintualue on merkitty suojelualueeksi, mikä on parannus kaavan luonnosvaiheesta. Alueen suojelu maankäyttö- ja rakennuslain nojalla ei kuitenkaan takaa linnustoarvojen säilymistä alueella pidemmällä aikavälillä vaan tärkeä lintualue tulee osoittaa kaavassa SL-aluevarausmerkinnällä. Muut toimenpiteet alueen perustamiseksi luonnonsuojelulain tarkoittamaksi luonnonsuojelualueeksi tulee käynnistää pikaisesti. Myös osayleiskaavaehdotuksen luonnoksen pohjalta tehty vaikutusten arviointi toteaa LS-merkinnän S-merkintää paremmaksi vaihtoehdoksi (Mannila ym. 2014, sivu 42). Luonnonsuojelualuetta tulee lisäksi laajentaa kaavakartassa esitetystä siten, että alueeseen lisätään länsipuolella oleva suojavyöhyke (merkitty V/s), kuten on suositeltu Enviro Oy:n selvityksessä (Lammi & Nironen 2011). Myös Finnobäckenin sualue (merkitty Luo) tulee sisällyttää suojelukokonaisuuteen, sillä se on elimellinen osa koko Suomenojan kosteikon linnustoarvoja.

Suomenojan kosteikon suojelu ei estä ympärillä olevasta massiivisesta rakentamisesta ja virkistyskäytöstä linnustolle aiheutuvia haittoja ja siksi kosteikko tarvitsee ympärilleen myös suojavyöhykkeen. Suomenojan tapauksessa alueen pienen koon vuoksi riittävän leveä suojavyöhyke on erityisen tärkeä, sillä pienellä alueella pinta-alaltaan suhteellisen pienetkin muutokset habitaatin laadussa ovat merkittäviä. Erityisen ongelmallinen tilanne on lintualtaan länsi- ja luoteispuolella, jossa lintualue rajautuu keskustatoimintoina kehitettävään alueeseen. Suojavyöhyke on täällä tarpeellinen myös ehkäisemään lokkiyhdyksunnan aiheuttamaa mahdollista häiriötä asuinalueilla.

Tringa on jo osayleiskaavaluonnoksesta vuonna 2011 (Liite 1) antamassaan mielipiteessään tuonut selvästi esille riittävän suojavyöhykkeen tarpeellisuuden. Maa ja Vesi Oy:n vuonna 2002 tekemässä yleiskaavan vaikutuksia Laajalahden ja Espoonlahden Natura-alueisiin tarkastelevassa selvityksessä todetaan mm., että: *"Arvokkaimmilla alueilla suojavyöhykkeen tulisi olla vähintään noin 200 metriä leveä, tai puustoisilla alueilla niin leveä, että kesäaikana puuston läpi ei ole näkyvyyttä."* (Maa ja Vesi Oy 2002). Myös Finnoon osayleiskaavaluonnoksen vaikutuksia linnustoalueeseen arvioiva selvitys on ottanut kantaa lintualueen vaatiman suojavyöhykkeen leveyteen: *"Avoimessa ympäristössä suojavyöhykkeen leveysuusitus on noin 150 metriä. Mikäli välissä on peitteistä maastoa, voi suojavyöhyke jäädä kapeammaksi, mutta kuitenkin vähintään 50 metrin levyiseksi"* (Sito Oy 2011).

Tringa katsoo, ettei yllämainitussa Sito Oy:n selvityksessä esitetty suojaetäisyys ole riittävä. Raportin perusteella vaikuttaa siltä, että sen suosittama suojaetäisyys perustuu tutkimuksiin, joissa on tutkittu polkujen ja kävelijöiden vaikutuksia lintujen pakoetäisyyksiin, eikä tilanteeseen, jossa yritetään ehkäistä massiivisen rakentamisen vaikutuksia pienialaiseen lintukosteikkoon. Myös 200 metrin suositus on tehty huomattavasti Suomenojan lintukosteikkoa suuremmille alueille, joilla puskurivaikutus on voimakkaampi kuin pienillä alueilla. Lisäksi on huomioitava, että mikäli suojavyöhykettä käytetään virkistykseen, heikentää se alueen toimivuutta suojavyöhykkeenä. Tällöin suojavyöhykkeen tulee olla suosituksia leveämpi.

Myös luontovaikutusten arviointi on ottanut kantaa suojavyöhykkeen riittävyyteen erityisesti lintualueen länsi- ja luoteispuolella (Mannila ym. 2014, s.35–36). Häiriöiden lieventämiseen arviointi esittää monen lintulajin kohdalla korttelialueiden siirtämistä kauemmas altaasta, mikä vähentää altaan ympäristön käyttöä

virkestykseen. Vaikka suojavyöhykettä on vaikutustenarvioinnin pohjana olleesta kaavaehdotusluonnoksesta paikoin hieman levennetty, voidaan kaavan vaikutuksia edelleen pitää mittavina.

Suunnitellun rakentamisen määrä ja asukasmitoitus ovat kokonaisuudessaan niin huomattavia, että kaavan vaikutukset lintualueeseen tulevat väistämättä olemaan negatiivisia, ellei riittävästä suojavyöhykkeestä lintualueen ympärillä huolehdita. 14 000 asukasta alueella aiheuttaa lintualueelle erittäin merkittävän virkestyskäyttöpaineen, joka ilman toimenpiteitä aiheuttaa häirinnän huomattavaa lisääntymistä lintualueella. Kaavassa tulee kiinnittää erityistä huomiota riittävän laajojen virkestysalueiden osoittamiseen muualle kuin kosteikon ympäristöön.

Alueen vuosia kestävät rakennustyöt vaikuttavat myös huomattavasti Suomenojan suojeltavaan linnustoon. Rakennussuunnitelmia ei voida toteuttaa näin lähellä suojelualuetta ilman, että syntyy merkittävä pesimäaikainen häiriö.

Tringa katsoo, että rakentamiseen osoitettuja aluevarauksia tulee edelleen pienentää erityisesti lintualueen luoteis- ja länsipuolelta niin, että riittävän leveä suojavyöhyke on mahdollista toteuttaa suojelun alueen ympärille. On myös selvää, että kaavaehdotuksen mitoituksista tulee tinkiä, jos rakentamisen tehokkuus uhkaa vaarantaa Suomenojan linnustoarvoja.

Naurulokkiyhdyksunnan huomiointi

Suomenojan lintualueella sijaitsee Uudenmaan suurin naurulokin (silmälläpidettävä laji) pesimäyhdyksunta. Naurulokkiyhdyksunta on kaiken muun pesivän linnuston kannalta tärkein yksittäinen tekijä, sillä se puolustaa omia pesiään tehokkaasti pedoilta ja turvaa samalla muiden yhdyskunnan alueella pesivien lintujen pesintöjä. Suomenojalla tästä hyötyvät esimerkiksi mustakurkku-uikku, liejukana, heinätavi, punasotka ja tukkasotka.

Tringa on jo aikaisemmin osoittanut, että korkeiden kerrostalojen vaikutus aivan naurulokkikoloniaan vierellä alueen länsipuolella on tuhoisa. Tehokasta rakentamista on kuitenkin edelleen suunniteltu liian lähelle lintuallasta, mikä todennäköisesti vaikuttaa heikentävästi naurulokkikoloniaan ja siten koko Suomenojan linnustoarvoihin.

Muutoksena luonnosvaiheesta rakentamisalue on nyt merkitty kaavamerkinnällä, joka ohjaa rakennusten korkeuden mataloitumista altaalle päin. Tringa katsoo, ettei tämä ratkaisu riitä, sillä mataloitumisen edellyttäminen ei kerro lainkaan siitä, mikä talojen korkeus tulee todellisuudessa olemaan. On selvää, että osayleiskaavan asukastavoite edellyttää hyvin korkeaa ja tiivistä rakentamista. Tringa muistuttaa, että rajaamalla rakentamisaluetta pois lintualueelta voitaisiin itse lokkiyhdyksuntaan kohdistuvien haittojen ohella välttää lokeista todennäköisesti aiheutuvat häiriöt asuinalueilla.

Merentäytöt, ruoppaukset ja satamatoiminnot

Suomenoja on erityisen tärkeä vesilintujen poikastuotolle, sillä altaan oman tiheän poikastuoton lisäksi saaristossa pesivät vesilinnut tuovat poikasensa Suomenojan lintualtaalle syömään ja suojaan pedoilta. Suomenojalla onkin kesäisin enemmän vesilintupoikueita kuin esimerkiksi monta kertaa suuremmalla Laajalahdella.

Lintupoikueet kerääntyvät lahdelle laajalta alueelta käyttäen Finnobäckenin reittinä altaalle. Finnobäckenin suun ja sen lähellä olevien vesialueiden säilyminen häiriöttömänä sekä laajemmin lintupoikueiden käyttämien reittien turvaaminen on siten koko Finnin kansainvälisesti tärkeän lintualueen säilymisen avaintekijä. Finnobäckenin suun edusta on myös tärkeä lintujen muutonaikainen levähdys- ja ruokailualue.

Suurin osa poikueista kulkee altaalle todennäköisesti Ryssjeholmenin pohjoispuolelta ja Pirisaaren länsipuolelta. Osayleiskaavaehdotus heikentää huomattavasti lintujen liikkumismahdollisuuksia, sillä merelle

osoitetut mittavat meren täytöt pienentävät avointa yhteyttä saaristosta Suomenojalle Ryssjeholmenin ja Finnoon nykyisen sataman välillä. Vesialueen kaventuminen uhkaa siten saaristossa pesivien vesilintupoikueiden mahdollisuuksia saapua Suomenojalle ruokailemaan ja on mahdollista, että poikueiden määrä altaalla vähenee. Myös kaavan luontovaikutustenarvioinnissa todetaan selvästi, että altaan merkitys vesilintujen poikastuottoalueena heikkenee (Mannila ym. 2014). Lisäksi linnustoon kohdistuu haittavaikutuksia satama-alueen rakentamisen aikana ruoppausmassojen kuljetuksesta ja muusta liikenteestä sekä rakentamismelusta.

Suomenojan voimalan eteläpuolella Finnobäckenin läheisyydessä ollut satama-aluevaraus (LS) on muutettu kaavaehdotuksessa satama- ja varastoalueeksi (LS/TV). Kyseinen kaavamerkintä mahdollistaa kuitenkin edelleen satamatoiminnan alueella, mikä häiritäisi merkittävästi linnustoa. Tringa katsoo, että kaavaa tulee muuttaa niin, että se ei mahdollista tällaista ratkaisua asemakaavoituksessa.

Lisäksi vesi- ja venevalkama-alue (W/LV) ylittää yhä Finnobäckenin suulle saakka. Venelaiturit ja muut rakenteet mahdollistama kaavamerkintä tulee poistaa sataman itäpuolelta, jotta voidaan taata, ettei lintupoikueille ja Finnobäckenin suulla ruokaileville ja lepäileville linnuille aiheudu häiriötä. Tringa katsoo, että kaavaehdotusta on muokattava siten, että se vastaa suositusta vesilintujen kulkuväyläksi jätettävästä alueesta (Salomäki ym. 2012, sivu 34). Kokonaisuudessaan kaavaratkaisulla tavoitellaan jopa 1000 lisävenepaikkaa, mikä tulee luonnollisesti lisäämään veneliikennettä lintujen käyttämillä reiteillä ja siten lisäämään häiriötä kaava-alueella. Vaikutus voi ulottua usean kilometrin päähän Finnoonsatamasta ja on todennäköisesti sitä merkittävämpi mitä enemmän veneiden määrä Finnoonsataman lähiympäristössä kasvaa.

Merentäytöt jättävät lisäksi alleen Ryssjeholmenin pohjoispuoleisen luodon, jolla pesii noin 150 linnun naurulokkiyhdyksunä. Lokit pesivät luodolla altaan tilanpuutteen vuoksi ja ovat osa Finnoonlahden yhdyskuntaa. Etukäteen on mahdotonta tietää hyväksyvätkö lokit suunniteltua tekoluotoa vastaavaksi pesimäluodoksi eikä nykyistä pesimäluotoa voida tuhota tekoluotosuunnitelmien perusteella.

Merentäytöt ja muu rakentaminen nykyisen sataman eteläpuolella tulevat vaikuttamaan huomattavasti myös sataman edustalla sijaitsevien saarten luontoarvoihin. Pirisaari on todettu olevan tärkeä vesilintujen pesimäpaikka (Salomäki ym. 2012), jonka linnustollinen arvo romahtaa, mikäli siltayhteys rauhallisena säilyneeseen saareen toteutettaisiin. Myös Ryssjeholmenin pohjoispuolella oleva ruovikkoalue on linnustollisesti tärkeä.

Tringa katsoo, että tekosaaren rakentamisesta tulisi kokonaan luopua ja satamakentän laajentamista itään on rajoitettava. Satama-alueen pienentäminen on todettu lieventämiskeinoksi myös luontovaikutustenarvioinnissa monen huomionarvoisen lintulajin kohdalla (Mannila ym. 2014). Edellä mainituista rakennussuunnitelmista luopuminen lieventäisi sekä linnustoon kohdistuvia rakentamisaikaisia haittavaikutuksia että jättäisi tilaa lintupoikueiden kulkemiselle. Samalla tärkeä naurulokkien pesimäluoto säilyisi, mikä edesauttaisi myös Suomenojan vesilintujen pesintää ja siten koko alueen kansainvälisesti merkittävien lintuarvojen säilymistä.

Lopuksi

Massiivinen rakentaminen aivan Suomenojan lintukosteikon vieressä, moninkertaistuva virkistyskäyttö sekä meren täytöt ja kasvava vesiliikenne aiheuttavat kokonaisuudessaan valtavan paineen Suomenojan linnustoon ja sitä kautta vaarantavat Natura-alueeseen rinnastettavan lintualueen arvojen säilymisen. On selvää, että kaavaehdotusta tulee muuttaa huomattavasti, jotta kaavan haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää ja jotta se täyttäisi maankäyttö- ja rakennuslain edellytykset.

Tringa vaatii, että alueen maankäyttö tulee ensisijaisesti sopeuttaa kansainvälisesti arvokkaan lintualueen suojeluun. Myös asukasmäärätavoitteesta on voitava tinkiä, mikäli alueen luontoarvojen säästäminen sitä vaatii. Tätä edellyttävät niin kansainväliset biodiversiteetin suojelusopimukset kuin Euroopan unionin ja Suomen kansallinen lainsäädäntö.

Tringa ry pyytää kirjallista vastinetta muistutuksemme huomioon ottamisesta yllä olevaan osoitteeseen. Kaavan hyväksymispäätöksestä pyydämme ilmoittamaan viipymättä yllä olevaan osoitteeseen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 94§:n mukaisesti.

Helsingissä 1. päivänä joulukuuta 2015
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Seppo Vuolanto
Puheenjohtaja

Lähteet:

KHO:2009:77 Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu Finnoonsataman asemakaavaa koskevassa asiassa. Antopäivä: 27.8.2009 Päätös löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta: <http://www.kho.fi/paatokset/47650.htm>

Lammi, E. & Nironen, M. 2011. Suomenojan lintualue. Säilytettävän alueen rajaaminen linnuston perusteella. Enviro Oy.

Maa ja Vesi Oy 2002. Arvio rakennemallien vaikutuksista Espoonlahden ja Laajalahden Natura 2000 -alueisiin. Kirjallisuustutkimus Espoon eteläosien yleiskaavatyötä varten. Espoon Kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B61:2002.

Mannila, J., Saarivuo, E., Kalliala, E., Sapanen, S., Lintinen, O., Lundgren, L. & Lammi, E. 2014. Finnoon osayleiskaavaehdotusluonnoksen vaikutusten arviointi. Vaikutukset luontoon, maisemaan ja kulttuuriperintöön. Ramboll Oy.

Rassi, P.; Hyvärinen, E.; Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.). 2010. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus. Erillisjulkaisu. 685 s.

Salomäki, P., Virtanen, T., Yrjölä, R. & Friman, M. Ryssjeholmen ja Pirisaari sekä Finnoon satama-alue. Luontoselvitykset. Ympäristötutkimus Yrjölä Oy.

Sito oy. 2011. Vaikutukset Finnoon lintualueeseen 4.4.2011. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen julkaisu 7/2011.

Liitteet:

Liite 1. Tringa ry. 2011. Mieli-pide Finnoon osayleiskaavaluonnoksesta

Liite 2. Suomenojan huomionarvoiset lintulajit ja SPA-kriteerit